

Міністерство освіти і науки України
Західноукраїнський національний університет
Юридичний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. декана юридичного факультету

Надія МОСКАЛЮК

«19» 10 2023 р.

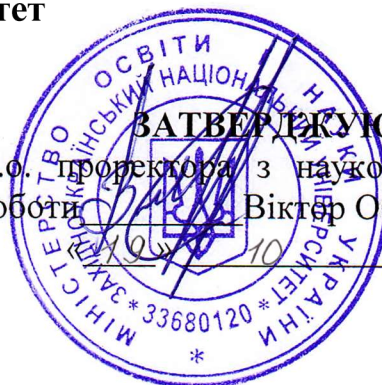

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. професора з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІННІОТ

Святослав ПИТЕЛЬ

«19» 10 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

“Поліцейська діяльність при надзвичайних ситуаціях”

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»

Освітньо-професійна програма – «Правоохоронна діяльність»

Кафедра безпеки та правоохоронної діяльності

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практичні (семінарські)	ІРС	Тренінг, КПЗ	СРС	Разом	Залік (семестр)
Денна	1	2	30	15	5	4	66	120	2
Заочна	1	2, 3	8	4			108	120	3

Тернопіль – ЗУНУ
2023

Робочу програму склав в.о. завідувача кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, к.ю.н. Метельський І.Д.

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, протокол № 3 від 13.10.2023 р.

В.о. завідувача кафедри
к.ю.н.

Ігор МЕТЕЛЬСЬКИЙ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 262 Правоохоронна діяльність, протокол № 3 від 18.10.2023 р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності,
д.ю.н., проф.

Ніна РОГАТИНСЬКА

Гарант ОП
к.ю.н.

Ігор МЕТЕЛЬСЬКИЙ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ Поліцейська діяльність при надзвичайних ситуаціях ”

1. Опис дисципліни «Поліцейська діяльність при надзвичайних ситуаціях»

Дисципліна “Поліцейська діяльність при надзвичайних ситуаціях”	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань 26 “Цивільна безпека”	Статус дисципліни вибіркова Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність - 262 “Правоохоронна діяльність”	Рік підготовки: Денна - 1 Заочна -1 Семестр: Денна – 2 Заочна – 2, 3
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти- магістр	Лекції: Денна - 30 год. Заочна -8 год. Практичні заняття: Денна -15 год. Заочна -4 год.
Загальна кількість годин – 120/120		Самостійна робота: Денна - 70 год. (в тому числі тренінг – 4 год) Заочна -108 год. Індивідуальна робота : Денна – 5 Заочна –
Тижневих годин – 12, з них аудиторних - 3		Вид підсумкового контролю Денна: 2 семестр – залік Заочна 3 семестр – залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Поліцейська діяльність при надзвичайних ситуаціях» є надання студентам поглиблених знань про дії працівників поліції у надзвичайних ситуаціях.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Поліцейська діяльність при

надзвичайних ситуаціях» є навчання студентів правильному орієнтуванню в діючому адміністративному законодавстві, набуття вміння застосовувати норми адміністративного права; вивчення курсу повинно сприяти вихованню у студентів поважного ставлення до закону як важливого засобу захисту людини, її прав, свобод і законних інтересів, інтересів суспільства і держави від злочинних посягань; під час вивчення курсу повинні розкриватися зв'язки адміністративного права України з іншими галузями права і юридичними навчальними дисциплінами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- основні принципи формування безпечної життєдіяльності людини в надзвичайних ситуаціях;
- принципи гармонійного розвитку людини та сталого розвитку суспільства;
- характеристики зовнішніх та внутрішніх негативних факторів;
- вплив психофізіологічних особливостей людини на формування її безпеки;
- класифікацію і нормування шкідливих та небезпечних факторів, що негативно впливають на здоров'я людини, та методи їх виявлення;
- основні принципи колективної безпеки;
- законодавчі акти та нормативні документи з питань безпеки життєдіяльності людини.

вміти:

- добирати нормативні акти, які регламентують певні напрямки адміністративної діяльності поліції;
 - формулювати визначення основних понять дії працівників поліції при надзвичайних ситуаціях;
 - тлумачити адміністративно-правові норми;
- застосовувати до конкретних правових ситуацій норми адміністративного законодавства України, яке регулює: поняття та зміст надзвичайної обстановки, яка створює особливі умови для роботи поліції; правові основи організації діяльності поліції в особливих умовах та при введенні режиму надзвичайного стану; оперативне управління підрозділами поліції в особливих умовах; планування дій поліції в особливих умовах; особливості несення служби при введенні надзвичайного стану і при надзвичайних обставинах; дії чергового органу поліції при отриманні повідомлення про надзвичайну обставину; долікарська медична допомога потерпілим при нещасних випадках; організацію діяльності служб і підрозділів поліції, форми їх взаємодії з іншими правоохоронними органами, населенням тощо в сфері охорони публічного порядку, публічної безпеки, профілактики правопорушень.

3. Програма навчальної дисципліни «Поліцейська діяльність при надзвичайних ситуаціях»

ТЕМА 1. Забезпечення громадського порядку в умовах надзвичайних ситуацій. Поняття та зміст надзвичайної обстановки, яка створює особливі умови для роботи поліції.

Поняття та зміст надзвичайної обстановки, яка створює особливі умови для роботи органів поліції.

Зміст надзвичайної обстановки: а) порушується нормальний (звичайний) ритм життя населення, конкретної території, настає стресовий стан; стрес - стан організму, що виникає у відповідь на дію несприятливих зовнішніх або внутрішніх факторів. Стрес виявляється у формі напруження; б) створюється загроза порушення громадського порядку та громадської безпеки, пов'язана із суспільною небезпекою; в) виникає загроза для здоров'я та життя багатьох людей або їх загибелі, ушкодження здоров'я; г) заподіюється (чи може бути заподіяна) шкода державним органам, а також майновим інтересам громадян, захисту їх честі та гідності; д) створюються сприятливі умови для активізації злочинного елементу, поширення різноманітних чуток, виникнення паніки; е) може виникнути загроза конституційному ладу та суверенітету України.

ТЕМА 2. Правові основи організації діяльності поліції в особливих умовах та в разі введення режиму надзвичайного стану.

Правові основи організації діяльності поліції в особливих умовах та при введенні режиму надзвичайного стану.

ТЕМА 3. Загальні положення застосування сил та засобів Національної поліції в умовах надзвичайних обставин.

Поняття та загальна характеристика сил та засобів Національної поліції.

Особливості застосування сил та засобів Національної поліції в особливих умовах.

ТЕМА 4. Загальна характеристика організаційних, тактичних та специфічних принципів діяльності поліції.

Поняття принципів діяльності поліції в особливих умовах. Поняття організаційних принципів діяльності поліції. Особливості їх застосування в особливих умовах. Поняття тактичних принципів діяльності поліції. Особливості їх застосування в особливих умовах. Поняття специфічних принципів діяльності поліції. Особливості їх застосування в особливих умовах.

ТЕМА 5. Управління органами поліції та планування дій поліції в особливих умовах.

Оперативне управління поліцією в особливих умовах.

Планування дій поліції в особливих умовах. Види планів.

ТЕМА 6. Дії працівників органів поліції при отриманні повідомлення про надзвичайну обстановку

Дії чергового відділу Національної поліції при отриманні повідомлення про надзвичайну обставину: Пожежа; Лісова (торф'яна) пожежа; Стихийне лихо (хуртовина, повінь, обвали, сель, снігова лавина, землетрус, тощо); Нещасний випадок (нещасний випадок на воді, вибух газу, отруєння людей, тощо); Епідемії; Епізоотії (широке розповсюдження заразливих хвороб тварин); Виявлення радіоактивних або отруйних речовин і зараженості ними місцевості у дозах, небезпечних для життя; Масове отруєння людей; Аварія на об'єкті народного господарства; Залізнична катастрофа; Авіакатастрофа; Корабельна аварія (зіткнення суден); При виникненні групових порушень громадського

порядку та масових заворушень.

Дії працівників інших підрозділів Національної поліції України при виникненні надзвичайної ситуації та введення режиму посиленого несення служби.

ТЕМА 7. Особливості несення служби в разі введення надзвичайного стану і за надзвичайних обставин

Надзвичайний стан. Порядок введення надзвичайного стану. Завдання особового складу підрозділів патрульної служби при введенні надзвичайного стану.

Дії особового складу підрозділів патрульної служби при введенні надзвичайного стану

Дії поліцейських підрозділу у ситуаціях, що ускладнюють оперативну обстановку: При пожежі (загорянні); При дорожньо-транспортній події; При обриванні повітряних проводів високої напруги; При повені (оповзні); При землетрусі; Під час урагану та хуртовини; При забезпеченні режимних заходів на території, оголошеної в карантині; При виявленні снарядів, які не вибухнули, вибухових, хімічних, радіоактивних та інших речовин; При виникненні катастрофи, аварії на транспорті.

ТЕМА 8. Оцінювання ефективності забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки в умовах антитерористичної операції.

Процес оцінювання ефективності роботи Національної поліції відбувається на двох рівнях: першому, який висвітлює показники ефективності роботи поліції на всій території держави в межах виконання загальних завдань, поставлених перед нею, та другому, який формує уявлення про виконання поліцією специфічних завдань на окремих територіях держави, зокрема під час проведення операції об'єднаних сил (ООС) чи встановлення інших спеціальних правових режимів.

ТЕМА 9. Взаємодія Національної поліції України з іншими суб'єктами забезпечення публічної безпеки в умовах надзвичайного стану

Розкрито особливості взаємодії поліції з Військовою службою правопорядку Збройних Сил України, Державною прикордонною службою України, територіальними підрозділами судово-медичних експертиз Міністерства охорони здоров'я України, Національним комітетом Червоного Хреста України та волонтерськими організаціями у сфері розшуку зниклих, викрадених громадян та осіб, які потрапили в полон, а також особливостей несення служби в зоні ООС.

Основними формами взаємодії Національної поліції з громадськістю визначено такі: залучення громадськості до участі у правозахисній роботі; участь громадян у підтриманні публічної безпеки та порядку; інформування громадянами поліції про вчинені або ті, що готуються, злочини та осіб, причетних до їх вчинення (готування); організаційна допомога інформативного характеру з приводу розшуку безвісти зниклих осіб; участь громадськості в підвищенні кваліфікації поліцейських щодо формування знань вузькогалузевої спрямованості; надання матеріально-технічної підтримки з метою удосконалення діяльності поліції; реалізація програм правового та патріотичного виховання населення; формування кадрового потенціалу для органів поліції завдяки реалізації спільних проектів для молоді тощо.

ТЕМА 10. Специфіка адміністративної діяльності Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки в умовах антитерористичної операції.

Організаційні формах адміністративної діяльності поліції, спрямованої на запобігання правопорушенням, і тих специфічних рисах, яких вона набуває в умовах ООС: особливості превентивної діяльності органів поліції у зоні антитерористичної операції; особливості організації служби на блокпостах у зоні антитерористичної операції; позитивний досвід створення та функціонування системи реагування на правопорушення в органах Національної поліції України у зоні антитерористичної операції

ТЕМА 11. Особливості управління органами Національної поліції України в умовах надзвичайного стану

Особливості управлінських процесів в умовах надзвичайної ситуації покладається на Оперативний штаб з, який забезпечує безпосереднє управління конкретно надзвичайною ситуацією та загальне керівництво силами (засобами), що залучаються до здійснення заходів по усуненню надзвичайної ситуації. Проаналізувати особливості управлінської діяльності представників кожного органу державної влади, що входить до складу зазначеного Штабу, та розкрити специфіку їх взаємодії.

Акцентовано увагу на тому, що органи поліції здійснюють безперервний процес управління в таких специфічних умовах, як проведення ООС, шляхом виявлення та оцінювання ризиків від вчинення терористичної діяльності, прогнозування їх наслідків, характеру та масштабів, розроблення стратегічних планів та прийняття управлінських рішень, спрямованих на відвернення наслідків терористичних актів і загальну протидію злочинності. Сформульовано ознаки управлінських рішень, що приймаються з метою забезпечення публічної безпеки під час ООС.

Виявлено фактори, які на початку проведення ООС здійснювали негативний вплив на процес управління діяльністю органів поліції.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни					Вид контролю	
	Всього	з них:					
		лекції	Семинарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття		Самостійна робота
Тема № 1 Забезпечення громадського порядку в умовах надзвичайних ситуацій. Поняття та зміст надзвичайної обстановки, яка створює особливі умови для роботи поліції	4	4		2		6	залік
Тема № 2 Правові основи організації діяльності поліції в особливих умовах та в разі введення режиму надзвичайного стану	4	4		2		6	

Тема № 3. Загальні положення застосування сил та засобів Національної поліції в умовах надзвичайних обставин	4	2		2		6
Тема № 4. Загальна характеристика організаційних, тактичних та специфічних принципів діяльності поліції	4	2		2		6
Тема № 5. Управління органами поліції та планування дій поліції в особливих умовах	4	2		2		6
Тема № 6. Дії працівників органів поліції при отриманні повідомлення про надзвичайну обстановку	8	6		2		6
Тема № 7. Особливості несення служби в разі введення надзвичайного стану і за надзвичайних обставин	4	2		2		6
Тема № 8. Оцінювання ефективності забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки в умовах антитерористичної операції.	3	2		1		6
Тема № 9. Взаємодія Національної поліції України з іншими суб'єктами забезпечення публічної безпеки в умовах надзвичайного стану	2	2				6
Тема № 10. Специфіка адміністративної діяльності Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки в умовах антитерористичної операції.	2	2				6
Тема № 11. Особливості управління органами Національної поліції України в умовах надзвичайного стану	2	2				6
Всього за семестр	45	30		15		66

**Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(заочна форма навчання)**

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни					Вид контролю	
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття		Самостійна робота
Тема № 1 Забезпечення громадського порядку в умовах надзвичайних ситуацій. Поняття та зміст надзвичайної обстановки, яка створює особливі умови для роботи поліції	12	8		4		10	залік
Тема № 2 Правові основи організації діяльності поліції в особливих умовах та в разі введення режиму надзвичайного стану						10	
Тема № 3. Загальні положення застосування сил та засобів Національної поліції в умовах надзвичайних обставин						10	
Тема № 4. Загальна характеристика організаційних, тактичних та специфічних принципів діяльності поліції						10	
Тема № 5. Управління органами поліції та планування дій поліції в особливих умовах						10	
Тема № 6. Дії працівників органів поліції при отриманні повідомлення про надзвичайну обстановку						10	
Тема № 7. Особливості несення служби в разі введення надзвичайного стану і за надзвичайних обставин						10	
Тема № 8. Оцінювання ефективності забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки в умовах антитерористичної операції.						10	

Тема № 9. Взаємодія Національної поліції України з іншими суб'єктами забезпечення публічної безпеки в умовах надзвичайного стану						10	
Тема № 10. Специфіка адміністративної діяльності Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки в умовах антитерористичної операції.						10	
Тема № 11. Особливості управління органами Національної поліції України в умовах надзвичайного стану						8	
Всього за семестр	12	8		4		108	

4.1.2. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Завдання, що виносяться на самостійну роботу	
Тема №1. Забезпечення громадського порядку в умовах надзвичайних ситуацій. Поняття та зміст надзвичайної обстановки, яка створює особливі умови для роботи поліції	
Навчальні питання: 1. Поняття та зміст надзвичайної обстановки, яка створює особливі умови для роботи поліції 2. Види надзвичайних обставин 3. Причини виникнення надзвичайних ситуацій 4. Екстремальні умови 5. Посилений режим несення служби	
Тема №2. Правові основи організації діяльності поліції в особливих умовах та в разі введення режиму надзвичайного стану Навчальні питання:	
1. Правові основи організації діяльності поліції в особливих умовах та при введенні режиму надзвичайного стану 2. Ієрархія нормативно-правових актів, що регулюють діяльність поліції в особливих умовах. 3. Конституція України як основа діяльності поліції в особливих умовах. 4. Міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана ВРУ як НПА, що регулюють діяльність поліції в особливих умовах. 5. Роль законів та підзаконних НПА, що регулюють діяльність поліції в особливих умовах.	
Тема № 3 Загальні положення застосування сил та засобів Національної поліції в умовах надзвичайних обставин	
Навчальні питання: 1. Поняття та загальна характеристика сил та засобів Національної поліції. 2. Особливості застосування сил та засобів Національної поліції в особливих умовах.	

	<p>Тема № 4 Загальна характеристика організаційних, тактичних та специфічних принципів діяльності поліції</p>
<p>Навчальні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття принципів діяльності поліції в особливих умовах. 2. Поняття організаційних принципів діяльності поліції. Особливості їх застосування в особливих умовах. 3. Поняття тактичних принципів діяльності поліції. Особливості їх застосування в особливих умовах. 4. Поняття специфічних принципів діяльності поліції. Особливості їх застосування в особливих умовах. 	
<p>Тема № 5 Управління органами поліції та планування дій поліції в особливих умовах</p>	
<p>Навчальні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оперативне управління поліцією в особливих умовах. 2. Планування дій поліції в особливих умовах. 3. Види планів. 	
<p>Тема №6 Дії працівників органів поліції при отриманні повідомлення про надзвичайну обстановку</p>	
<p>Навчальні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про надзвичайну обставину. 2. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про пожежу. 3. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про Лісову (торф'яну) пожежу. 4. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про стихійне лихо (хуртовина, повінь, обвали, сель, снігова лавина, землетрус, тощо). 5. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про нещасний випадок (нещасний випадок на воді, вибух газу, отруєння людей, тощо). 6. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про епідемії. 7. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про епізоотії (широке розповсюдження заразливих хвороб тварин). 8. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про виявлення радіоактивних або отруйних речовин і зараженості ними місцевості у дозах, небезпечних для життя. 9. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про масові отруєння людей. 10. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про аварію на об'єкті народного господарства. 11. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про залізничну катастрофу. 12. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про авіакатастрофу. 13. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про корабельну аварію (зіткнення суден). 14. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про виникнення групових порушень громадського порядку та масових заворушень. 	
<p>Тема № 7: Особливості несення служби при введенні надзвичайного стану і при надзвичайних обставинах</p>	
<p>Навчальні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості несення служби при введенні надзвичайного стану і при надзвичайних обставинах. 	

	<p>2. Надзвичайний стан. Порядок введення надзвичайного стану.</p> <p>3. Завдання особового складу підрозділів патрульної служби при введенні надзвичайного стану.</p> <p>4. Дії особового складу підрозділів патрульної служби при введенні надзвичайного стану.</p> <p>5. Дії поліції у ситуаціях, що ускладнюють оперативну обстановку:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дії поліції при дорожньо-транспортній події. - Дії поліції при обриванні повітряних проводів високої напруги. - Дії поліції при повені (оповзні). - Дії поліції при землетрусі. - Дії поліції під час урагану та хуртовини. - Дії поліції при забезпеченні режимних заходів на території, оголошеної в карантині - Дії поліції при виявленні снарядів, які не вибухнули, вибухових, хімічних, радіоактивних та інших речовин. - Дії поліції при виникненні катастрофи, аварії на транспорті
	Тема № 8. Оцінювання ефективності забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки в умовах антитерористичної операції
	Навчальні питання:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Процес оцінювання діяльності поліції 2. Критерії оцінювання діяльності поліції 3. Особливості оцінювання діяльності поліції в ООС 4. Особливості оцінювання ефективності поліції під час надзвичайної події
	Тема № 9. Взаємодія Національної поліції України з іншими суб'єктами забезпечення публічної безпеки в умовах надзвичайного стану
	Навчальні питання:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Взаємодія Національної поліції з Національною гвардією 2. Взаємодія Національної поліції з Військовою службою правопорядку Збройних Сил України 3. Взаємодія Національної поліції з Державною прикордонною службою України 4. Взаємодія Національної поліції з волонтерськими організаціями 5. Взаємодія Національної поліції з громадськістю
	Тема № 10. Специфіка адміністративної діяльності Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки в умовах проведення операції об'єднаних сил.
	Навчальні питання:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. особливості превентивної діяльності органів поліції у зоні антитерористичної операції; 2. особливості організації служби на блокпостах у зоні антитерористичної операції; 3. позитивний досвід створення та функціонування системи реагування на правопорушення в органах Національної поліції України у зоні антитерористичної операції
	Тема № 11. Особливості управління органами Національної поліції України в умовах надзвичайного стану
	Навчальні питання:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості управлінських процесів в умовах надзвичайної ситуації; 2. Створення та організація оперативного штабу;

5. Тематика практичних занять з дисципліни «Поліцейська діяльність при надзвичайних ситуаціях»

Практичне заняття №1 «Забезпечення громадського порядку в умовах надзвичайних ситуацій. Поняття та зміст надзвичайної обстановки, яка створює особливі умови для роботи поліції»

Тема 1. Забезпечення громадського порядку в умовах надзвичайних ситуацій. Поняття та зміст надзвичайної обстановки, яка створює особливі умови для роботи поліції

Питання для обговорення:

1. Поняття надзвичайної обстановки.
2. Зміст надзвичайної обстановки для діяльності поліції.
3. Види надзвичайної обстановки
4. Забезпечення громадського порядку в умовах надзвичайної обстановки.

Практичне заняття №2 «Правові основи організації діяльності поліції в особливих умовах та в разі введення режиму надзвичайного стану»

Тема 2. Правові основи організації діяльності поліції в особливих умовах та в разі введення режиму надзвичайного стану

Питання для обговорення:

1. Правові основи організації діяльності поліції в особливих умовах та при введенні режиму надзвичайного стану
2. Ієрархія нормативно-правових актів, що регулюють діяльність поліції в особливих умовах.
3. Конституція України як основа діяльності поліції в особливих умовах.
4. Міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана ВРУ як НПА, що регулюють діяльність поліції в особливих умовах.
5. Роль законів та підзаконних НПА, що регулюють діяльність поліції в особливих умовах.

Практичне заняття №3 «Загальні положення застосування сил та засобів Національної поліції в умовах надзвичайних обставин»

Тема 3. Загальні положення застосування сил та засобів Національної поліції в умовах надзвичайних обставин

Питання для обговорення:

1. Поняття та загальна характеристика сил та засобів Національної поліції.
2. Особливості застосування сил та засобів Національної поліції в особливих умовах.

Практичне заняття №4 «Загальна характеристика організаційних, тактичних та специфічних принципів діяльності поліції»

Тема 4. Загальна характеристика організаційних, тактичних та специфічних принципів діяльності поліції

Питання для обговорення:

1. Поняття принципів діяльності поліції в особливих умовах.
2. Поняття організаційних принципів діяльності поліції. Особливості їх застосування в особливих умовах.

3. Поняття тактичних принципів діяльності поліції. Особливості їх застосування в особливих умовах.

4. Поняття специфічних принципів діяльності поліції. Особливості їх застосування в особливих умовах.

Практичне заняття № 5 «Загальна характеристика організаційних, тактичних та специфічних принципів діяльності поліції»

Тема 5. Загальна характеристика організаційних, тактичних та специфічних принципів діяльності поліції

Питання для обговорення:

1. Поняття принципів діяльності поліції в особливих умовах.
2. Поняття організаційних принципів діяльності поліції. Особливості їх застосування в особливих умовах.
3. Поняття тактичних принципів діяльності поліції. Особливості їх застосування в особливих умовах.
4. Поняття специфічних принципів діяльності поліції. Особливості їх застосування в особливих умовах.

Практичне заняття № 6. Дії працівників органів поліції при отриманні повідомлення про надзвичайну обстановку

Тема 6. Дії працівників органів поліції при отриманні повідомлення про надзвичайну обстановку

Питання для обговорення:

1. Дії чергового відділу Національної поліції при отриманні повідомлення про надзвичайну обставину: Пожежа; Лісова (торф'яна) пожежа; Стихийне лихо (хуртовина, повінь, обвали, сель, снігова лавина, землетрус, тощо); Нещасний випадок (нещасний випадок на воді, вибух газу, отруєння людей, тощо); Епідемії; Епізоотії (широке розповсюдження заразливих хвороб тварин); Виявлення радіоактивних або отруйних речовин і зараженості ними місцевості у дозах, небезпечних для життя; Масове отруєння людей; Аварія на об'єкті народного господарства; Залізнична катастрофа; Авіакатастрофа; Корабельна аварія (зіткнення суден); При виникненні групових порушень громадського порядку та масових заворушень.
2. Дії працівників інших підрозділів Національної поліції України при виникненні надзвичайної ситуації та введення режиму посиленого несення служби.

Практичне заняття 7. Особливості несення служби в разі введення надзвичайного стану і за надзвичайних обставин

Тема 7. Особливості несення служби в разі введення надзвичайного стану і за надзвичайних обставин

Питання для обговорення:

1. Надзвичайний стан. Порядок введення надзвичайного стану. Завдання особового складу підрозділів патрульної служби при введенні надзвичайного стану.
2. Дії особового складу підрозділів патрульної служби при введенні надзвичайного стану
3. Дії поліцейських підрозділу у ситуаціях, що ускладнюють оперативну обстановку: При пожежі (загорянні); При дорожньо-транспортній події; При обриванні повітряних проводів високої напруги; При повені (оповзні); При землетрусі; Під час урагану та хуртовини; При забезпеченні режимних заходів на території, оголошеної в карантині; При виявленні снарядів, які не вибухнули, вибухових, хімічних, радіоактивних та інших речовин; При виникненні катастрофи, аварії на транспорті.

Практичне заняття 8. Оцінювання ефективності забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки в умовах антитерористичної операції.

Тема 8. Оцінювання ефективності забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки в умовах антитерористичної операції

Питання для обговорення:

1. Процес оцінювання ефективності роботи Національної поліції відбувається на двох рівнях: першому, який висвітлює показники ефективності роботи поліції на всій території держави в межах виконання загальних завдань, поставлених перед нею, та другому, який формує уявлення про виконання поліцією специфічних завдань на окремих територіях держави, зокрема під час проведення операції об'єднаних сил (ООС) чи встановлення інших спеціальних правових режимів.

Практичне заняття 9. Взаємодія Національної поліції України з іншими суб'єктами забезпечення публічної безпеки в умовах надзвичайного стану

Тема 9. Взаємодія Національної поліції України з іншими суб'єктами забезпечення публічної безпеки в умовах надзвичайного стану

Питання для обговорення:

1. Особливості взаємодії поліції з Військовою службою правопорядку Збройних Сил України, Державною прикордонною службою України, територіальними підрозділами судово-медичних експертиз Міністерства охорони здоров'я України, Національним комітетом Червоного Хреста України та волонтерськими організаціями у сфері розшуку зниклих, викрадених громадян та осіб, які потрапили в полон, а також особливостей несення служби в зоні ООС.

2. Основні форми взаємодії Національної поліції з громадськістю визначено: залучення громадськості до участі у правозахисній роботі; участь громадян у підтриманні публічної безпеки та порядку; інформування громадянами поліції про вчинені або ті, що готуються, злочини та осіб, причетних до їх вчинення (готування); організаційна допомога інформативного характеру з приводу розшуку безвісти зниклих осіб; участь громадськості в підвищенні кваліфікації поліцейських щодо формування знань вузькогалузевої спрямованості; надання матеріально-технічної підтримки з метою удосконалення діяльності поліції; реалізація програм правового та патріотичного виховання населення; формування кадрового потенціалу для органів поліції завдяки реалізації спільних проектів для молоді тощо.

Практичне заняття 10. Специфіка адміністративної діяльності Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки в умовах антитерористичної операції.

Тема 10. Специфіка адміністративної діяльності Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки в умовах антитерористичної операції

Питання для обговорення:

1. Організаційні формах адміністративної діяльності поліції, спрямованої на запобігання правопорушенням, і тих специфічних рисах, яких вона набуває в умовах ООС: особливості превентивної діяльності органів поліції у зоні антитерористичної операції; особливості організації служби на блокпостах у зоні антитерористичної операції; позитивний досвід створення та функціонування системи реагування на правопорушення в органах Національної поліції України у зоні антитерористичної операції

Практичне заняття 11. Особливості управління органами Національної поліції України в умовах надзвичайного стану

Тема 11. Особливості управління органами Національної поліції України в умовах надзвичайного стану

Питання для обговорення:

1. Особливості управлінських процесів в умовах надзвичайної ситуації покладається на Оперативний штаб з, який забезпечує безпосереднє управління конкретно надзвичайною ситуацією та загальне керівництво силами (засобами), що залучаються до здійснення заходів по усуненню надзвичайної ситуації.

2. Проаналізувати особливості управлінської діяльності представників кожного органу державної влади, що входить до складу зазначеного Штабу, та розкрити специфіку їх взаємодії.

3. Фактори, які на початку проведення ООС здійснювали негативний вплив на процес управління діяльністю органів поліції.

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

1. Особливості підготовки працівників поліції щодо несення патрульної служби.

2. Застосування працівником поліції заходів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї.

3. Види та характеристика спеціальних засобів, засобів зв'язку, які використовуються поліцією при охороні публічного порядку. Використання службових тварин

4. Дії працівника поліції при отриманні повідомлення про вчинення особою правопорушення.

5. Затримання правопорушника та злочинця

6. Супроводження затриманого до ВПП.

7. Дії працівника поліції в екстремальних ситуаціях

8. Спеціальні операції та оперативні плани, які повинні зберігатись у черговій частині ВПП.

9. Медичне обслуговування особового складу МВС України в умовах екстремальних ситуацій та масових безпорядків.

10. Міжнародний досвід правоохоронної діяльності в надзвичайних ситуаціях.

11. Правове регулювання діяльності працівників поліції в надзвичайних ситуаціях.

12. Концепція професійної підготовки працівників поліції до дій в надзвичайних ситуаціях.

13. Міжнародні тенденції розвитку професійної підготовки працівників правоохоронних органів до дій в надзвичайних ситуаціях.

14. Експериментальні дослідження ступеня готовності працівників поліції до дій в надзвичайних ситуаціях.

15. Екстремальні ситуації в службовій діяльності працівників поліції.

6. Методи навчання

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку.

Лекційні заняття – це форма аудиторного заняття слухачів, яка на проблемному рівні забезпечує доведення лектором навчальної інформації шляхом викладання загальних і особливих положень навчальної дисципліни. За своїм змістом лекції охоплюють основний теоретичний матеріал найважливіших тем навчальної дисципліни. Лекції є основним джерелом знань, які проводяться в класичній академічній формі. Метою кожної лекції є висвітлення лектором проблемних аспектів дисципліни, характеристика основних категорій, ретельний догляд окремих особливостей теми з метою формування у слухачів комплексу сучасних знань, вмінь та навичок у сфері адміністративно-правового регулювання суспільних відносин. Для досягнення названої мети необхідним уявляється вивчення сучасної наукової та навчальної літератури з адміністративної діяльності поліції; аналіз європейського законодавства, а також міжнародних нормативно-правових актів та ін.

Семінарське (практичне) заняття – це форма навчального заняття, під час якого викладач організує детальний розгляд слухачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання слухачем сформульованих завдань. Контроль теоретичних знань слухачів на семінарських (практичних) заняттях забезпечується обговоренням попередньо визначених питань, до яких слухачи повинні самостійно готувати доповіді (виступи); вмінням формулювати визначення основних понять.

На семінарських (практичних) заняттях з дисципліни використовуються методи навчання: коротке пояснення, аналізу матеріалів дій працівників служб і підрозділів поліції, тренування слухачів для придбання ними навичок у вирішенні конкретних правових ситуацій тощо.

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом слухачем у час, вільний від аудиторних навчальних занять, яка складається з опрацювання конспекту лекцій, підготовки до семінарських та практичних занять, самостійного освоєння навчального матеріалу по окремим темам, щодо яких не передбачені аудиторні заняття, ознайомлення з нормативно-правовими актами (за темою заняття) та переліком рекомендованої навчальної літератури та додаткових джерел, що додається до навчальної програми дисципліни, а також самостійне виконання індивідуальних завдань передбачених програмою, підготовка до заліку.

Самостійна робота слухача забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни: підручники, навчальні, навчально-методичні посібники та матеріали, конспект лекцій викладача, методичними рекомендаціями тощо. Для самостійної роботи слухачеві також рекомендується відповідна наукова та фахова монографічна та періодична література.

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні дидактичні методи:

- метод організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності,

який за джерелом передачі навчальної інформації включає в себе: словесні методи – розповідь-пояснення, бесіду, лекцію. Розповідь-пояснення використовується під час навчання слухачів. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повість, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить, головним чином, від уміння викладача розповідати, дохідливості та доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання;

- метод стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності, які за логікою передачі та сприймання навчальної інформації поділяються на індуктивні та дедуктивні. Індуктивні методи: термін «індукція» походить від латинського *inductio* - зведення, вид узагальнення, який пов'язаний із передбаченням спостережень та експериментів на основі даних досвіду. У практичній педагогіці індукція втілюється у принципі: від часткового до загального, від конкретного до абстрактного. Дедуктивний метод активніше розвиває абстрактне мислення, сприяє засвоєнню навчального матеріалу на основі узагальнень;

- метод контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності. У даному випадку методи поділяються на репродуктивні та точні, проблемно-пошукові:

- репродуктивні методи – відтворена репродукція як засіб повторення готових зразків або робота за готовими зразками, термінологічно вживається в дидактиці;

- творчі, проблемно-пошукові методи визначають порівняно вищий щабель процесу навчання, особливо там, де він організований на вищому рівні (вищі навчальні заклади). Проблемно-пошукова методика, на відміну від репродуктивної, пояснювально-ілюстративної, має спиратися на самостійну, творчу пізнавальну діяльність курсантів, студентів та слухачів.

В умовах демократизації та гуманізації процесу навчання значну роль відіграють диференційований та індивідуальний підходи, ситуація успіху в навчанні для курсантів, студентів та слухачів середнього рівня, що є стимулом для них, яким педагог допомагає вийти на вищий рівень навчальних досягнень, проводячи індивідуальні консультації, додаткові заняття.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Поняття та зміст надзвичайної обстановки, яка створює особливі умови для роботи органів поліції.
2. Правові основи організації діяльності поліції в особливих умовах та при введенні режиму надзвичайного стану.
3. Оперативне управління підрозділами поліції в особливих умовах.
4. Планування дій поліції в особливих умовах.
5. Види планів дій поліції в особливих умовах.

6. Особливості несення служби при введенні надзвичайного стану і при надзвичайних обставинах.

7. Надзвичайний стан. Порядок введення надзвичайного стану.

8. Завдання особового складу підрозділів патрульної служби при введенні надзвичайного стану.

9. Дії особового складу підрозділів патрульної служби при введенні надзвичайного стану.

10. Дії поліції у ситуаціях, що ускладнюють оперативну обстановку.

11. Дії поліції при пожежі (загорянні).

12. Дії поліції при дорожньо-транспортній події.

13. Дії поліції при обриванні повітряних проводів високої напруги.

14. Дії поліції при повені (оповзні).

15. Дії поліції при землетрусі.

16. Дії поліції під час урагану та хуртовини.

17. Дії поліції при забезпеченні режимних заходів на території, оголошеної в карантині

18. Дії поліції при виявленні снарядів, які не вибухнули, вибухових, хімічних, радіоактивних та інших речовин.

19. Дії поліції при виникненні катастрофи, аварії на транспорті.

20. Дії чергового органу поліції при отриманні повідомлення про надзвичайну обставину.

21. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про пожежу.

22. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про Лісову (торф'яну) пожежу.

23. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про стихійне лихо (хуртовина, повінь, обвали, сель, снігова лавина, землетрус, тощо).

24. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про нещасний випадок (нещасний випадок на воді, вибух газу, отруєння людей, тощо).

25. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про епідемії.

26. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про епізоотії (широке розповсюдження заразливих хвороб тварин).

27. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про виявлення радіоактивних або отруйних речовин і зараженості ними місцевості у дозах, небезпечних для життя.

28. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про масові отруєння людей.

29. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про аварію на об'єкті народного господарства.

30. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про залізничну катастрофу.

31. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про авіакатастрофу.

32. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про корабельну аварію (зіткнення суден).

33. Дії чергового поліції при отриманні повідомлення про виникнення групових порушень громадського порядку та масових заворушень.
34. Процес оцінювання діяльності поліції
35. Критерії оцінювання діяльності поліції
36. Особливості оцінювання діяльності поліції в ООС
37. Особливості оцінювання ефективності поліції під час надзвичайної події
38. особливості превентивної діяльності органів поліції у зоні антитерористичної операції;
39. особливості організації служби на блокпостах у зоні антитерористичної операції;
40. позитивний досвід створення та функціонування системи реагування на правопорушення в органах Національної поліції України у зоні антитерористичної операції
41. Особливості управлінських процесів в умовах надзвичайної ситуації;
42. Створення та організація оперативного штабу;
43. Особливості управління під час ООС України

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

В процесі вивчення дисципліни “Поліцейська діяльність при надзвичайних ситуаціях” рівень підготовки студентів оцінюється шляхом заліку. Залік оцінюється відповідно до затвердженої шкали:

%

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПІЗ, включаючи поточне опитування)	Разом
30	40	30	100
1. Усне опитування під час заняття (6 тем по 5 балів = 30 балів) 2. Письмова робота = 70 балів	1. Усне опитування під час заняття (5 тем по 5 балів = 25 балів) 2. Письмова робота = 75 балів	1. Активна участь у тренінгах, презентації та самопрезентації = 20 балів. 2. Написання КПІЗ, на основі сформованих індивідуальних завдань = 50 балів. 3. Захист КПІЗ = 30 балів.	-

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах		Оцінка за національною шкалою	Оцінка	
			Оцінка	Пояснення
12	97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
11	94-96			
10	90-93			
9	85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома - трьома незначними помилками.
8	80-84			
7	75 – 79			
6	70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , але прогалини не несуть істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками.
5	65-69			
4	60-64			
3	40–59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки.
2	21-40			
1	1–20			
			F	« Безумовно незадовільно » – теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки.

10. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Безпека працівників Національної поліції в умовах надзвичайних ситуацій : навчальний посібник (В. Г. Грибан, А. Є. Фоменко, Д. Г. Казначеев, О. І. Бойко / за заг. ред. В. Г. Грибана). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 100 с.
2. Oksana Myslyva, Olena Nykyforova, Iuliia Kuntsevych. The modern methods of first aid (premedical care) teaching in the police institutions. Philosophy, economics and law review. 2021. Volume 1. No. 2. URL: [https://phelr.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2022/04/2nd/Pher1%20Review_3_2-12122021-6%20\(2\)-15022022-219-231.pdf](https://phelr.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2022/04/2nd/Pher1%20Review_3_2-12122021-6%20(2)-15022022-219-231.pdf)
3. Nalyvaiko L., Chanysheva G., Kozin S. Remuneration Of Public Servants In The Federal Republic Of Germany. Baltic Journal of Economic Studies. 2018. № 4 (5). P. 228–232.
4. Nalyvaiko L., Marchenko O., Ilkov V. Conceptualisation of the Phenomenon of Corruption: International Practices and Ukrainian Experience. Economic Annals – XXI. 2018. № 172 (7–8). P. 32–37.
5. Kondratiuk O., Fedchak I., Lepekha O., Senyk S., Marets B. War on crime: From passive behaviour of an undercover agent to active forms of covert influence on accomplices of criminal activities. Philosophy, economics and law review. 2021. Volume 1. № 2. P. 150–172. Інформаційні ресурси в Інтернеті.
6. Тактико-спеціальна підготовка працівників Національної поліції: навч. посібник / О.І. Тьорло, Ю.Р. Йосипів, В.М. Синенький та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 480 с.
7. Сокурєнко В.В. Психологія у професійній діяльності поліції : навчальний посібник. Харків, 2018. С. 20-27 URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/5267/Zmist%20ta%20psykholohichni%20osoblyvosti%20profesiinoi%20diialnosti%20politsii_chastyna%20Oknyhy_Shvets%20D%20V_2018.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
8. Житар В. Психологічні особливості діяльності працівників поліції. Вісник ЛДУВС імені Е.О. Дідорєнка. 2021. № 1. С. 275-284. URL: <https://journal.lduvs.lg.ua/index.php/journal/issue/view/58/74>.
9. 2. Тактико-спеціальна підготовка працівників ОВС України: навчальний посібник / С.М. Банах, В.Р. Булачек, І.С. Винярчук, Ю.Р. Йосипів та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 360 с.
10. Дишкант О.В. Психологічна підготовка правоохоронців / Збірник тез міжнародної науково-практичної конференції. Київ. 2021. 336 с.

11. Житар В. Психологічні особливості діяльності працівників поліції. Вісник ЛДУВС імені Е.О. Дідоренка. 2021. № 1.С. 275-284. URL: <https://journal.lduvs.lg.ua/index.php/journal/issue/view/58/74>.

12. Чалий Д.О., Сукач Ю.Г., Сукач Р.Ю., Гаврись А.П. Адміністративно-правова діяльність у сфері цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки: Навчально-методичний посібник – Львів: Видавництво “Растр-7”, 2021. – 213с.

13. Сукач Ю. Г., Сукач Р. Ю., Ткачук Р. Л., Синельніков О. Д. Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях: Практичний посібник – Львів: Видавництво “Растр-7”, 2021. – 260 с.

14. Ратушний Р.Т., Лоїк В.Б., Синельніков О.Д., Ковальчук В.М. Практикум «Організація аварійно-рятувальних робіт» Навчальний посібник – Львів: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2019. – 391 с.

1. <http://zakon.nau.ua/>
2. <http://portal.rada.gov.ua/>
3. <http://www.kmu.gov.ua/>
4. <http://mvs.gov.ua/>